

Свободи на движение в Европейския съюз

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ / 11

ВЪВЕДЕНИЕ / 13

ЧАСТ I. ПОНЯТИЕ ЗА ВЪТРЕШЕН ПАЗАР / 17

1. Определение за Вътрешен пазар според първичното право на ЕС / 17
2. Модели на икономическа интеграция / 17
3. Статус на Европейския съюз / 17
4. Въведение в концепцията за Вътрешния пазар 8 17
5. Основни компоненти на Вътрешния пазар / 18
6. Съвременна правна рамка на Вътрешния пазар / 19
7. Цифров единен пазар на ЕС / 19
8. Основни принципи на функциониране / 20
9. Негативна и позитивна интеграция / 20
10. Хармонизация на законодателството: развитие и форми / 21
11. Правна основа за сближаване на законодателството: чл. 114 и 115 ДФЕС / 21
12. Преценка на правното основание: съдебна практика / 22

Въпроси за проверка на знанията / 23

ЧАСТ II. СВОБОДА НА ДВИЖЕНИЕ НА СТОКИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ / 26

А. Предварителни бележки / 26

1. Понятието „стока“ в правото на ЕС / 26
2. Необходимост от трансграничен елемент / 28
3. Обратна дискриминация и минимална хармонизация / 28
4. Приложимост спрямо държавите членки / 29

Б. Забрана на мита и такси с равностоеен на мита ефект в правото на ЕС / 29

1. Общи принципи / 29
2. Обща митническа тарифа и митническа територия / 30
3. Такси с равностоеен на мита ефект: понятие и съдебна практика / 30
4. Имуществено облагане и неговото съответствие с правото на ЕС / 31
 - 4.1 Изключения от забраната по чл. 30 ДФЕС / 31
 - 4.2 Дискриминационно данъчно облагане – чл.110 ДФЕС / 32

- 4.3 Пряка и непряка дискриминация в данъчната практика на държавите членки / 34
- 4.4 Кога непряката дискриминация може да бъде оправдана? / 35
- 4.5 „Подобни“ и „конкуриращи се“ стоки – съдебна практика / 35
- 4.6 Разграничение между чл.110, чл. 30 и чл.34 от ДФЕС и забраната на мерки с еквивалентен ефект / 37
- 4.7 Количествени ограничения и мерки, имащи равностоен ефект. Формулата *Dassonville* / 38
- 4.8 Дерогация на мерки, имащи равностоен на количествени ограничения ефект / 41
- 5. Нов етап в контекста на свободата на движение на стоки: дело 120/78 *Cassis de Dijon* / 42
 - 5.1 Фактически обстоятелства по делото *Cassis de Dijon* / 42
 - 5.2 Решение на Съда на ЕС по делото *Cassis de Dijon* и неговата правна значимост / 42
- 6. Специфични методи на продажба – значение на делата C-267/91 и C-268/91 *Keck & Mithouard* / 46
 - 6.1 Обединени дела *Keck & Mithouard* и уточняване на формулата *Dassonville* / 46
 - 6.2 Примери от съдебната практика / 48
 - 6.3 Последващо развитие – делото C-110/05 *Trailers* / 49
- 7. Чл. 35 ДФЕС – ограничения на износа / 51
- 8. Изключения от свободното движение на стоки предвид чл. 36 ДФЕС / 51
- 9. Свободното движение на стоки и пандемията COVID-19 / 53
 - 9.1 Въздействие на пандемията COVID-19 върху свободното движение на стоки / 53
 - 9.2 Реакция на ЕС / 53
 - 9.3 Правни и институционални предизвикателства / 53
 - 9.4 Изводи и препоръки / 54
- 10. Брекзит и свободното движение на стоки / 54
 - 10.1 Промени в правния режим / 54
 - 10.2 Практически последици / 54
 - 10.3 Влияние върху стандартите и техническата хармонизация / 55
- Въпроси за проверка на знанията / 55

ЧАСТ III. СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА ХОРА В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ / 58

- A. Въвеждане и развитие на свободата на движение на хора / 58
 - 1. Правна рамка / 58

2. Недискриминация и обхват / 59
3. Вертикален и хоризонтален ефект / 59
4. Определение за „работник“ в правото на ЕС / 60
5. Критерии за дефиниране / 61
6. Разширително тълкуване на понятието „работник“ / 62
7. Съдебна практика / 62
8. Признаване на специфични дейности / 64
- В. Права, произтичащи от свободното движение на хора в ЕС / 65
 1. Основни и съпътстващи права / 65
 2. Правна уредба и режим на пребиваване / 65
 3. Права на членовете на семейството / 66
 4. „Чисто вътрешна ситуация“ и ограничения / 66
 5. Ограничения за гражданите на трети страни / 66
- В. Свободното движение на хора и гражданството на ЕС / 68
 1. Правна уредба и основни принципи / 68
 2. Гражданството на ЕС и разширяване на свободата на движение – от свободно движение на работници към свободно движение на хора / 69
 3. Основни права предвидени в Регламент 492/2011 / 70
 - 3.1 Изключения: езикови изисквания / 71
 - 3.2 Допълнителни права според Регламент 4928/2011 / 71
 4. Съдебна практика относно социалните права / 72

Въпроси за проверка на знанията / 74

ЧАСТ IV. СВОБОДА НА ДВИЖЕНИЕ НА УСЛУГИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ / 77

1. Свобода на установяване / 77
2. Концепцията за установяване / 78
3. Трансграничният елемент / 78
4. Директен ефект / 80
5. Субекти / 80
 - 5.1 Забранени мерки / 81
 - 5.2 Упражняване на дейност като самостоятелно заето лице / 83
 - 5.3 Признаване на квалификациите / 85
 - 5.4 Директива 2005/36 / 85

- 6. Юридическите лица и правото на установяване / 86
 - 6.1 Упражняване на правото на установяване: равно третиране / 89
- 7. Изключения, въведени от Договорите и основаващи се на съдебната практика / 89
 - 7.1 Изисквания за разрешение / 90
- 8. Свобода на предоставяне и получаване на услуги / 91
 - 8.1 Обхват на предоставяните услуги / 91
 - 8.2 Материален обхват / 91
 - 8.3 Възнаграждение / 91
 - 8.4 Трансграничен елемент / 93
 - 8.5 Временен характер / 94
- 9. Могат ли незаконни или неморални дейности да бъдат считани за услуга? / 94
- 10. Личен обхват / 96
- 11. Връзка с други свободи / 96
- 12. Предоставени права и забранени мерки / 97
 - 12.1 Права на напускане, влизане и пребиваване / 97
 - 12.2 Права на достъп до пазара / 98
 - 12.3 Неясно приложими мерки (непряка дискриминация) / 99
 - 12.4 Ограничения, които възпрепятстват свободното придвижване / 100
 - 12.5 Какви са външните граници на обхвата на член 56-57 ДФЕС? / 101
- 13. Изключения и обосновки / 101
 - 13.1 Изключения, основани на Договора / 101
 - 13.2 Основани на съдебната практика обосновки: „наложителни причини, свързани с обществения интерес“ / 101
 - 13.3 Неизчерпателни примери за наложителни причини, свързани с обществения интерес / 102
- 14. Директива 2006/123/ЕО / 102
 - 14.1 Административно опростяване / 103
 - 14.2 Обхват на директивата / 103
 - 14.3 Определения от Директивата (чл. 4) / 104
 - 14.4 Как директивата помага на предприятията да се установят? / 105
 - 14.5 Единни звена за контакт / 105
 - 14.6 Процедури по електронен път / 106
 - 14.7 Трансгранично предоставяне на услугите / 106

14.8 Административно сътрудничество / 107

15. Национално законодателство и механизми / 108

Въпроси за проверка на знанията / 108

ЧАСТ V. СВОБОДА НА ДВИЖЕНИЕ НА КАПИТАЛИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ / 111

1. Историческо развитие / 111

1.1 Промяна в края на 80-те - началото на 90-те години на XX век / 113

1.2 Обхват на разпоредбите на Договора относно свободното движение на капитали / 113

2. Определения / 114

2.1 Разграничение между капитал и плащания / 114

2.2 Териториален обхват / 115

2.3 Пряко действие / 116

3. Връзка с други свободи на движение / 117

3.1 Капитал или стоки? / 117

3.2 Капитал или установяване? / 117

3.3 Капитал или услуги? / 117

4. Области, в които по принцип се прилага само свободното движение на капитали / 119

5. Забранени мерки / 119

5.1 Дискриминация / 119

5.2 Ограничения или пречки пред свободното движение на капитали / 120

6. Данъчно третиране на движението на капитали / 123

7. Дерогации и обосновки / 123

7.1 Обосновки от съдебната практика – първостепенни изисквания за общ интерес / 125

7.2 Отхвърлени – обосновки от чисто икономическо естество / 126

8. Пропорционалност / 126

9. Предварително разрешение срещу предварително уведомление/деклариране / 126

10. Съдебна практика относно „Златната акция“ / 127

11. Съюз на капиталовите пазари – следващата стъпка в развитието на свободното движение на капитали / 130

11.1 Пакет за съюза на капиталовите пазари от 2021 г. / 132

11.2. Пакет за съюза на капиталовите пазари от 2022 г. / 132

12 Свободно движение на капитали и криптовалута, DeFi и другите платежни електронни инструменти / 134

12.1 Дефиниции / 134

12.1.1 Криптовалута

12.1.2 Децентрализирани финанси

12.1.3 Стейбълкойни

12.1.4 Интелигентни договори и децентрализирани финанси

12.2 Проблеми и рискове / 139

12.3 Ограничения пред свободното движение на криптоактивите – уредба на Европейския съюз / 142

12.3.1 Правна уредба на равнище Европейски съюз

12.3.2 Национална правна уредба относно мерките за изпирането на пари

12.3.3 Практиката на Съда на ЕС по отношение на свободата на движение вследствие прилагането на актовете срещу изпирането на пари

Въпроси за проверка на знанията / 155

СПИСЪК НА ДЕЛАТА НА СЪДА НА ЕС, ЦИТИРАНИ В ТЕКСТА ОТНОСНО СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА СТОКИ / 158

СПИСЪК НА ДЕЛАТА НА СЪДА НА ЕС, ЦИТИРАНИ В ТЕКСТА ОТНОСНО СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА ХОРА / 160

СПИСЪК НА ДЕЛАТА НА СЪДА НА ЕС, ЦИТИРАНИ В ТЕКСТА ОТНОСНО СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА УСЛУГИ / 161

СПИСЪК НА ДЕЛАТА НА СЪДА НА ЕС, ЦИТИРАНИ В ТЕКСТА ОТНОСНО СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА КАПИТАЛИ / 163

БИБЛИОГРАФИЯ / 165

СПЕЦИФИЧНИ СЛУЧАИ, СВЪРЗАНИ СЪС СВОБОДАТА НА ДВИЖЕНИЕ НА СТОКИ И УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО / 169

Белова Г., „Онлайн търговията с лекарства в практиката на съда на ЕС – между свободното движение на стоки и защитата на общественото здраве“ / 169

Белова Г., Ст. Павлов, „Трансгранично предоставяне и получаване на здравни и медицински услуги в Европейския съюз“ / 180